

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирининг
2025 йил «23» июндаги
180-сон буйруғига
илова

**ЭНДОПРОТЕЗГА ОРГАНИЗМНИНГ РЕАКТИВЛИГИ, АТРОФ ЮМШОҚ ТЎҚИМАЛАРНИНГ ЯЛЛИҒЛАНИШИ
НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ**

ТОШКЕНТ 2025

«КЕЛИШИЛГАН»
РИТОИАТМ директори
М.Э. Ирисметов

2025 йил

**«ЭНДОПРОТЕЗЛАШДАН КЕЙИНГИ ИНФЕКЦИЯ ВА ЯЛЛИГЛАНИШ АСОРАТЛАРИ»
НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАР**

ТОШКЕНТ 2025

<p>Асосий мутахассис (шифокор) маслаҳати</p>	<p>Тиббий кўрик Шикоятлар: тана ҳароратининг ошиши, эндопротез соҳасидаги оғрик, оқма мавжудлиги Касаллик тарихи: Чаноқ-сон ёки тизза бўғимига эндопротез қўйиш операцияси ўтказилган, операциядан кейинги жароҳатдан узоқ вақт давомида ажралма келиши, операция соҳасида оқма пайдо бўлиши, антибактериал даволаш усули Объектив кўрик - шишиш, маҳаллий оғриқлилик, тўқималар хароратининг маҳаллий кўтарилиши, тери қизариши, бўғим функциясининг бузилиши, оқма мавжудлиги</p>	<p>Оилавий шифокор</p>	<p>Ортопед</p>	<p>Ортопед</p>	<p>Ортопед</p>	<p>Ортопед</p>	<p>1 марта</p>	
---	---	----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	--

Изоҳ:

<p>Мутахассис (шифокор) маслаҳати (қўшимча)</p>	<p>Невропатолог Йирингли жарроҳ Клиник фармаколог Онколог Реабилитолог Анестезиолог Терапевт</p>				<p>+</p>	<p>+</p>	<p>1 марта</p>	
---	--	--	--	--	----------	----------	----------------	--

Изоҳ: оғрик синдромининг неврологик сабабларини истисно қилиш учун невропатолог маслаҳати, остеомиелит белгилари пайдо бўлганда йирингли жарроҳ маслаҳати, антибактериал даволашни тузатиш учун фармаколог маслаҳати, операция қилинган бўғим соҳасида ўсмасимон ўзгаришлар аниқланганда онколог маслаҳати, операциядан кейинги тикланишни ўтказиш учун реабилитолог маслаҳати, операцияга тайёргарлик даврида эса анестезиолог ва терапевт маслаҳати зарур.

Асосий лаборатор текширувлар	- қон ревмопробалари - умумий қон таҳлили - умумий сийдик таҳлили - пункция орқали олинган суюқлик ёки окма ажратмасининг бактериологик текшируви - олиб ташланган тўқималарнинг гистологик текшируви							
---	---	--	--	--	--	--	--	--

Изоҳ: Ушбу тадқиқотлар перипротезли инфекцияни аниқлаш мақсадида ўтказилади

Қўшимча лаборатор текширувлар	қоннинг биокимёвий таҳлили коагулограмма В гепатит Экспресс-усул С гепатит Экспресс-усул қон ивиш вақти қондаги D витамини даражаси (кўрсатмалар бўйича) RW бўйича қон текшируви. қондаги кальций, фосфор, ишқорий фосфатаза (кўрсатма бўйича)							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Изоҳ: Ушбу тадқиқотлар операцияга тайёргарлик даврида ўтказилади

Асосий инструментал текширувлар	Рентгенография	+	+	+	+	+	1 марта	
	Фистулография				+	+		

Изоҳ:

Қўшимча инструментал текширувлар	МСКТ				+	+	1 марта	
	УТТ				+	+	1 марта	
	Допплерография							

Изоҳ: МСКТ суяк резорбциясининг ҳажмий хусусиятларини ва эндопротез компонентларининг йўналишини бузилишини баҳолаш учун зарур. Синовит мавжудлигига шубҳа бўлганда бўғимнинг ультратовуш текшируви ўтказилади. Допплерография - томир ичи тромблари

мавжудлигини истисно қилиш учун.

Даволаш жараёнида кўрсатмалар мавжуд бўлганда инструментал текширувларни такрорлаш мумкин.

***СТАЦИОНАР ДАВОГА КЎРСАТМА:**

Операциядан кейинги жароҳат соҳасида йирингли яра ёки оқма йўлнинг мавжудлиги

Эндопротез қисмларининг инфекцияланган бўшашиши натижасида келиб чиққан оғриқ синдромининг мавжудлиги

Чуқур перипротез инфекцияси билан боғлиқ септик синдромнинг мавжудлиги

Жарроҳлик аралашуви соҳасидаги инфекцион жараённинг кўзга кўринадиган аломатларининг мавжудлиги (гиперемия, шиш, оғриқ синдроми, операциядан кейинги жароҳат соҳасида ҳароратнинг маҳаллий кўтарилиши)

ДАВОЛАШ ТАДБИРЛАРИ

(МЕДИКАМЕНТОЗ ДАВО)

Даволаш тадбирлари (асосий медикаментоз даво)		Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Антибиотиклар	Антибиотикотерапия бўйича йўриқнома ва протоколларга мувофиқ	+	+	+	+	+	Антибиотикотерапия бўйича йўриқнома ва протоколларга мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
NYAQV	Йўриқномага мувофиқ	+	+	+	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
Изоҳ:								
Даволаш тадбирлари (қўшимча медикаментоз даво)		Даволаш тадбирлари (қўшимча)					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
анальгетиклар	Йўриқномага	+	+	+	+	+	Йўриқномага	Йўриқномага

	мувофик						мувофик	мувофик
Микробларга қарши препаратлар	Йўриқномага мувофик	+	+	+	+	+	Йўриқномага мувофик	Йўриқномага мувофик
Антикоагулянтлар	Йўриқномага мувофик	+	+	+	+	+	Йўриқномага мувофик	Йўриқномага мувофик
Электролитлар	Йўриқномага мувофик	+	+	+	+	+	Йўриқномага мувофик	Йўриқномага мувофик

Изоҳ: қўшимча дори препаратлари операциядан кейинги даврда қўлланилади.

(РЕЖАЛИ ЖАРРОҲЛИК АМАЛИЁТИ)

Даволаш тадбирлари (оператив даво)	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
Жарроҳлик амалиёти/аралашув/муолажа номи	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Юзаки инфекцияда яранинг ревизияси, санацияси ва некроэктомияси.			+	+	+
Эндопротезнинг маҳкамланган қисмларини олиб ташламасдан, унинг таркибий қисмларини (қистирма ва бошча) алмаштирган ҳолда бўғимни текшириш ва тозалаш.				+	+
Икки босқичли қайта эндопротезлаш				+	+
Кейинчалик эндопротезлаш имкони бўлмаганида, оёқнинг қисман функциясини сақлаб қолиш мақсадида бўғимни қулай ҳолатда ҳаракатсизлантириб артрорез килиш.				+	+
Сурункали қайталанувчи перипротетик инфекцияни даволашнинг бошқа барча усуллари имкониятлари тугагач, беморнинг ҳаётини сақлаб қолиш ёки унга ғамхўрлик қилишни таъминлаш учун сўнгги чора сифатида экзартикуляция ўтказиш.				+	+

Изоҳ: Юқорида кўрсатилган оператив аралашувларни йирик бўғимларни эндопротезлаш бўйича иш тажрибаси ва малака ошириш сертификатига (чет элда олингани афзалроқ) эга бўлган ортопед ва йирингли жарроҳ томонидан амалга оширилиши лозим.

(ДАВОЛОВЧИ ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ)

Овқатланиш тартиби	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
Парҳез столи ва унинг давомийлиги	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Стол № 15	+	+	+	+	+

(ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ)

(СОҒЛОМ КОНТИНГЕНТ ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯСИ/”Д” НАЗОРАТГА ОЛИНГАН БЕМОР ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯСИ)

Диспансеризация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Тадбирлар минимал сони	Диспансер назорати муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. Стационардан кейинги кузатув	+	+	1 марта	1 йил
	2. Диспансер кузатуви	+	+	1 марта	1 йил
	...				
Изоҳ:					
Лаборатор текширувлар	- қоннинг умумий таҳлили	+	+	1 марта	3 ой
	- ревмопробалар	+	+	1 марта	3 ой
	...				
Изоҳ: Ижобий ўзгаришлар кузатилгунча кўрсатмаларга биноан умумий қон таҳлили ўтказилади.					
Инструментал текширувлар	1. Рентгенография 2. Бўғим УТТси		+	1 марта	1 йил
Изоҳ: рентген текширувлари жарроҳлик даволаш натижаларини назорат қилиш учун ўтказилади					

(БИРЛАМЧИ, ИККИЛАМЧИ ВА УЧЛАМЧИ ПРОФИЛАКТИКА/ СКРИНИНГ)

Профилактика тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	Ортопедик кўрик		+	1 марта	1 йил
	Диспансер кузатуви		+	1 марта	1 йил
	...				
Изоҳ: перипротезли инфекция аниқланган вақтдан бошлаб ўтказилади					
Лаборатор текширувлар	- қоннинг умумий таҳлили		+	1 марта	6 ой
	- ревмопробалар		+	1 марта	6 ой
Изоҳ:					
Инструментал текширувлар	Рентгенография Бўғим УТТси	+	+	1 марта	1 йил
Изоҳ:					
Профилактика усуллар	1. Бирламчи профилактика соғлом турмуш тарзини юритиш, сурункали инфекция ўчоқларини санация қилиш, ДЖТ, вазн йўқотиш, мувозанатли овқатланиш, ортопедик режим қоидаларига риоя қилиш.	+	+	1 марта	1 йил
	2. Иккиламчи профилактика яллиғланишни эрта ташхислаш ва ўз вақтида даволаш	+	+	1 марта	1 йил
	3. Учламчи профилактика - операциядан кейинги даврда яллиғланиш асоратлари ривожланишининг олдини олиш	+	+	1 марта	1 йил
Изоҳ: профилактика тадбирлари оилавий шифокор ва ортопед томонидан амалга оширилади					
Даволаш тадбирлари (номедикаментоз даво)					
Профилактик фито/дори воситаларининг (халқаро патентланмаган)	Профилактик фито/дори воситалари дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка

НОМИ					
Д витамини	Йўриқномага мувофиқ	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
кальций препаратлари	Йўриқномага мувофиқ	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
Изоҳ: ушбу дори воситалари остеопорознинг олдини олиш мақсадида қўлланилади					

(РЕАБИЛИТАЦИЯ)

Реабилитация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
консерватив даволаш	Массаж	-	+		3 ойда 1 марта	1 йил
	ДЖТ	+	+		доимий	1 йил
Изоҳ: Реабилитация тадбирлари операциядан кейинги даврда ўтказилади						
Лаборатор текширувлар						
Изоҳ: ушбу нозология бўйича лаборатория тадқиқотлари ўтказилмайди						
Инструментал текширувлар	Рентгенография	-	+		1	1 йил
Изоҳ: даволаш натижаларини назорат қилиш учун ишлатилади.						
Реабилитацион усуллар	Массаж	-	+		3 ойда 1 марта	1 йил
	ДЖТ	+	+		доимий	1 йил
Изоҳ:						
Даволаш тадбирлари (медикаментоз даво)						
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
Д витамини	Йўриқномага мувофиқ	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ	Д витамини
кальций препаратлари	Йўриқномага мувофиқ	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ	кальций препаратлари
Изоҳ: ушбу дори воситалари остеопорознинг олдини олиш мақсадида қўлланилади						

Мазкур клиник протокол ва стандарт Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазир ўринбосари Баситханова Э.И, Тиббий суғурта бошқармаси бошлиғи Ш. Алмарданов, клиник протоколлар ва стандартларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш бўлими бошлиғи Ш.Р. Нуримова бошчилигида, клиник протоколлар ва стандартларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш бўлими бош мутахассиси Г. Джумаева ва етакчи мутахассиси Н.Рахимовалар томонидан мутахассисларининг ташкилий ва услубий кўмагида ишлаб чиқилган.

				шифоҳоналари	тиббиёт муассасалари	тиббиёт муассасалари	минимал сони	
Асосий мутахассис (шифокор) маслаҳати	Тиббий кўрик Шикоятлар: тана ҳароратининг ошиши, эндопротез соҳасидаги оғриқ, оқма мавжудлиги Касаллик тарихи: Чаноқ-сон ёки тизза бўғимига эндопротез қўйиш операцияси ўтказилган, операциядан кейинги жароҳатдан узоқ вақт давомида ажралма келиши, операция соҳасида оқма пайдо бўлиши, антибактериал даволаш усули Объектив кўрик - шишиш, маҳаллий оғриқлилик, тўқималар ҳароратининг маҳаллий кўтарилиши, тери қизариши, бўғим функциясининг бузилиши, оқма мавжудлиги	Оилавий шифокор	Ортопед	Ортопед	Ортопед	Ортопед	1 марта	
Изоҳ:								
Мутахассис (шифокор) маслаҳати (қўшимча)	Невропатолог Йирингли жарроҳ Клиник фармаколог Онколог Реабилитолог Анестезиолог Терапевт				+	+	1 марта	
Изоҳ: оғриқ синдромининг неврологик сабабларини истисно қилиш учун невропатолог маслаҳати, остеомиелит белгилари пайдо бўлганда йирингли жарроҳ маслаҳати, антибактериал даволашни тузатиш учун фармаколог маслаҳати, операция қилинган бўғим соҳасида								

Ўсмасимон ўзгаришлар аниқланганда онколог маслаҳати, операциядан кейинги тикланишни ўтказиш учун реабилитолог маслаҳати, операцияга тайёргарлик даврида эса анестезиолог ва терапевт маслаҳати зарур.

Асосий лаборатор текширувлар	<ul style="list-style-type: none"> - қон ревмопробалари - умумий қон таҳлили - умумий сийдик таҳлили - пункция орқали олинган суюқлик ёки оқма ажратмасининг бактериологик текшируви - олиб ташланган тўқималарнинг гистологик текшируви 								
Изоҳ: Ушбу тадқиқотлар перипротезли инфекцияни аниқлаш мақсадида ўтказилади									
Қўшимча лаборатор текширувлар	<ul style="list-style-type: none"> қоннинг биокимёвий таҳлили коагулограмма В гепатит Экспресс-усул С гепатит Экспресс-усул қон ивиш вақти қондаги D витамини даражаси (кўрсатмалар бўйича) RW бўйича қон текшируви. қондаги кальций, фосфор, ишқорий фосфатаза (кўрсатма бўйича) 								
Изоҳ: Ушбу тадқиқотлар операцияга тайёргарлик даврида ўтказилади									
Асосий инструментал текширувлар	Рентгенография	+	+	+	+	+	1 марта		
	Фистулография				+	+			
Изоҳ:									
Қўшимча инструментал текширувлар	МСКТ				+	+	1 марта		
	УТТ				+	+	1 марта		
	Допплерография								

Изоҳ: МСКТ суяк резорбциясининг ҳажмий хусусиятларини ва эндопротез компонентларининг йўналишини бузилишини баҳолаш учун зарур. Синовит мавжудлигига шубҳа бўлганда бўғимнинг ультратовуш текшируви ўтказилади. Допплерография - томир ичи тромблари мавжудлигини истисно қилиш учун.

Даволаш жараёнида кўрсатмалар мавжуд бўлганда инструментал текширувларни такрорлаш мумкин.

***СТАЦИОНАР ДАВОГА КЎРСАТМА:**

Операциядан кейинги жароҳат соҳасида йирингли яра ёки оқма йўлнинг мавжудлиги

Эндопротез қисмларининг инфекцияланган бўшашиши натижасида келиб чиққан оғриқ синдромининг мавжудлиги

Чуқур перипротез инфекцияси билан боғлиқ септик синдромнинг мавжудлиги

Жарроҳлик аралашуви соҳасидаги инфекцион жараённинг кўзга кўринадиган аломатларининг мавжудлиги (гиперемия, шиш, оғриқ синдроми, операциядан кейинги жароҳат соҳасида ҳароратнинг маҳаллий кўтарилиши)

ДАВОЛАШ ТАДБИРЛАРИ

(МЕДИКАМЕНТОЗ ДАВО)

Даволаш тадбирлари (асосий медикаментоз даво)		Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Антибиотиклар	Антибиотикотерапия бўйича йўриқнома ва протоколларга мувофиқ	+	+	+	+	+	Антибиотикотерапия бўйича йўриқнома ва протоколларга мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
NYAQV	Йўриқномага мувофиқ	+	+	+	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
Изоҳ:								
Даволаш тадбирлари (қўшимча медикаментоз даво)		Даволаш тадбирлари (қўшимча)					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган)	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		

НОМИ								
анальгетиклар	Йўриқномага мувофиқ	+	+	+	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
Микробларга қарши препаратлар	Йўриқномага мувофиқ	+	+	+	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
Антикоагулянтлар	Йўриқномага мувофиқ	+	+	+	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
Электролитлар	Йўриқномага мувофиқ	+	+	+	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ

Изоҳ: кўшимча дори препаратлари операциядан кейинги даврда қўлланилади.

(РЕЖАЛИ ЖАРРОҲЛИК АМАЛИЁТИ)

Даволаш тадбирлари (оператив даво)	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Йузаки инфекцияда яранинг ревизияси, санацияси ва некроэктомияси.			+	+	+
Эндопротезнинг маҳкамланган қисмларини олиб ташламасдан, унинг таркибий қисмларини (қистирма ва бошча) алмаштирган ҳолда бўғимни текшириш ва тозалаш.				+	+
Икки босқичли қайта эндопротезлаш				+	+
Кейинчалик эндопротезлаш имкони бўлмаганида, оёқнинг қисман функциясини сақлаб қолиш мақсадида бўғимни қулай ҳолатда ҳаракатсизлантириб артрорез қилиш.				+	+
Сурункали қайталанувчи перипротетик инфекцияни даволашнинг бошқа барча усуллари имкониятлари тугагач, беморнинг ҳаётини сақлаб қолиш ёки унга ғамхўрлик қилишни таъминлаш учун сўнгги чора сифатида экзартикуляция ўтказиш.				+	+

Изоҳ: Юқорида кўрсатилган оператив аралашувларни йирик бўғимларни эндопротезлаш бўйича иш тажрибаси ва малака ошириш сертификатига (чет элда олингани афзалроқ) эга бўлган ортопед ва йирингли жарроҳ томонидан амалга оширилиши лозим.

(ДАВОЛОВЧИ ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ)

Овқатланиш тартиби	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
Парҳез столи ва унинг давомийлиги	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Стол № 15	+	+	+	+	+

(ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ)

(СОҒЛОМ КОНТИНГЕНТ ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯСИ/”Д” НАЗОРАТГА ОЛИНГАН БЕМОР ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯСИ)

Диспансеризация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Тадбирлар минимал сони	Диспансер назорати муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. Стационардан кейинги кузатув	+	+	1 марта	1 йил
	2. Диспансер кузатуви	+	+	1 марта	1 йил
	...				
Изоҳ:					
Лаборатор текширувлар	- қоннинг умумий таҳлили	+	+	1 марта	3 ой
	- ревмопробалар	+	+	1 марта	3 ой
	...				
Изоҳ: Ижобий ўзгаришлар кузатилгунча кўрсатмаларга биноан умумий қон таҳлили ўтказилади.					
Инструментал текширувлар	1. Рентгенография 2. Бўғим УТТси		+	1 марта	1 йил
Изоҳ: рентген текширувлари жарроҳлик даволаш натижаларини назорат қилиш учун ўтказилади					

(БИРЛАМЧИ, ИККИЛАМЧИ ВА УЧЛАМЧИ ПРОФИЛАКТИКА/ СКРИНИНГ)

Профилактика тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	Ортопедик кўрик		+	1 марта	1 йил
	Диспансер кузатуви		+	1 марта	1 йил
	...				
Изоҳ: перипротезли инфекция аниқланган вақтдан бошлаб ўтказилади					
Лаборатор текширувлар	- қоннинг умумий таҳлили		+	1 марта	6 ой
	- ревмопробалар		+	1 марта	6 ой
Изоҳ:					
Инструментал текширувлар	Рентгенография Бўғим УТТси	+	+	1 марта	1 йил
Изоҳ:					
Профилактика усуллар	1. Бирламчи профилактика соғлом турмуш тарзини юритиш, сурункали инфекция ўчоқларини санация қилиш, ДЖТ, вазн йўқотиш, мувозанатли овқатланиш, ортопедик режим қоидаларига риоя қилиш.	+	+	1 марта	1 йил
	2. Иккиламчи профилактика яллиғланишни эрта ташхислаш ва ўз вақтида даволаш	+	+	1 марта	1 йил
	3. Учламчи профилактика - операциядан кейинги даврда яллиғланиш асоратлари ривожланишининг олдини олиш	+	+	1 марта	1 йил
Изоҳ: профилактика тадбирлари оилавий шифокор ва ортопед томонидан амалга оширилади					
Даволаш тадбирлари (номедикаментоз даво)		ОШП/ОП	КТМП	Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
Профилактик фито/дори	Профилактик фито/дори				

воситаларининг (халқаро патентланмаган) номи	воситалари дозировкиси ва қўлланилиши				
D витамини	Йўриқномага мувофиқ	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
кальций препаратлари	Йўриқномага мувофиқ	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ
Изоҳ: ушбу дори воситалари остеопорознинг олдини олиш мақсадида қўлланилади					

(РЕАБИЛИТАЦИЯ)

Реабилитация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
консерватив даволаш	Массаж	-	+		3 ойда 1 марта	1 йил
	ДЖТ	+	+		доимий	1 йил
Изоҳ: Реабилитация тадбирлари операциядан кейинги даврда ўтказилади						
Лаборатор текширувлар						
Изоҳ: ушбу нозология бўйича лаборатория тадқиқотлари ўтказилмайди						
Инструментал текширувлар	Рентгенография	-	+		1	1 йил
Изоҳ: даволаш натижаларини назорат қилиш учун ишлатилади.						
Реабилитацион усуллар	Массаж	-	+		3 ойда 1 марта	1 йил
	ДЖТ	+	+		доимий	1 йил
Изоҳ:						
Даволаш тадбирлари (медикаментоз даво)						
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкиси ва қўлланилиши	Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Ўртача суткалик дозировкиси	Бир курслик дозировка
D витамини	Йўриқномага мувофиқ	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ	D витамини
кальций препаратлари	Йўриқномага мувофиқ	+	+	Йўриқномага мувофиқ	Йўриқномага мувофиқ	кальций препаратлари

				мувофиқ	мувофиқ	
--	--	--	--	---------	---------	--

Изоҳ: ушбу дори воситалари остеопорознинг олдини олиш мақсадида қўлланилади

Мазкур клиник протокол ва стандарт Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазир ўринбосари Баситханова Э.И, Тиббий суғурта бошқармаси бошлиғи Ш. Алмарданов, клиник протоколлар ва стандартларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш бўлими бошлиғи Ш.Р. Нуримова бошчилигида, клиник протоколлар ва стандартларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш бўлими бош мутахассиси Г. Джумаева ва етакчи мутахассиси Н.Рахимовалар томонидан мутахассисларининг ташкилий ва услубий кўмагида ишлаб чиқилган.